Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle 20.10.2021

Asia: U 52/2021: Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi hiilidioksidipäästönormien asettamisesta uusille henkilöautoille ja uusille kevyille hyötyajoneuvoille koskevan asetuksen (EU) 2019/631 muuttamisesta vastaamaan unionin nostettua ilmastokunnianhimoa (henkilö- ja pakettiautojen CO_2-raja-arvojen kiristäminen ja uuden raja-arvon asettaminen vuodelle 2035)

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnan pyydettyä kirjallista asiantuntijalausuntoa otsikon asiassa Neste Oyj esittää seuraavaa:

1. Yleistä

Neste tukee Euroopan komission Green Deal -hanketta ja siihen liittyvää 55-valmiuspakettia EU:n korotetun 2030-ilmastotavoitteen saavuttamiseksi. Neste on myös itse sitoutunut hiilineutraaliin tuotantoon vuoteen 2035 mennessä sekä siihen, että vähennämme asiakkaittemme hiilijalanjälkeä vuosittain vähintään 20 miljoonaa tonnia vuoteen 2030 mennessä. Oikeanlainen sääntelykehikko on avainasemassa, jotta kasvihuonekaasujen vähennyspotentiaali voidaan hyödyntää täysimääräisesti.

2. Kaikki ratkaisuja tarvitaan liikenteen päästöjen vähentämiseksi

Esitys **henkilö- ja pakettiautojen CO_2-raja-arvojen kiristämisestä** perustuu edelleen Tank-to-Wheels-laskentaan (=vain pakoputkipäästöt), joka ei ota huomioon autojen elinkaaren aikaisia päästöjä eikä autoissa käytettyjä polttoaineita. Tämä kaventaa huomattavasti ajoneuvovalmistajien ja kuluttajien mahdollisuuksia valita paras mahdollinen teknologia päästöjen vähentämiseksi ja ohjaa vahvasti sähköistymiseen ainoana varteenotettavana teknologiana. Tämä on valitettavaa, koska sekä nestemäisillä että kaasumaisilla uusiutuvilla polttoaineilla – biopohjaisilla sekä niin sanotuilla sähköpolttoaineilla – voidaan saavuttaa sähköajoneuvoihin verrattuna yhtä hyvät ja joissain oloissa jopa paremmat kasvihuonekaasujen päästövähenemät sähkön tuotantotavoista riippuen. Komission ehdotus ei valitettavasti ole teknologianeutraali eikä kustannustehokas. Lisäksi on syytä korostaa, että fossiilisten polttoaineiden korvaamiseen tieliikenteessä tarvitaan kaikkia ratkaisuja, myös kestäviä biopolttoaineita.

Polttomoottoreissa voidaan käyttää monenlaisia polttoaineita. Merkitystä on sillä, käytetäänkö uusiutuvaa vai fossiilista polttoainetta. Uusiutuva diesel, etanoli ja biokaasu palavat kaikki polttomoottorissa ja auttavat vähentämään päästöjä. Lisäksi monet tulevaisuuden ns. sähköpolttoaineet (Power-to-X) vaativat polttomoottoriteknologian käyttöä. Nyt ehdotetun lainsäädäntömallin mukaan näitä ratkaisuja ei kuitenkaan voisi hyödyntää liikenteen päästöjen vähentämisessä, mikä hankaloittaisi myös teollisuuden mahdollisuuksia innovoida ja tehdä investointeja näihin ratkaisuihin.

Neste Corporation
Common Functions

neste.com

Postal Address
POB 95
FI-00095 NESTE
FINLAND

Visiting Address
Keilaranta 21
Espoo

Telephone/Fax
+358 10 458 11

Business ID FI1852302-9
Domicile Espoo

Suomen autokanta uudistuu valitettavan hitaasti. Tänään ostettu uusi auto on usein liikenteessä vielä yli 20 vuoden päästä. Tarvitsemme kaikkia ratkaisuja liikenteen päästöjen vähentämiseksi sähköajoneuvot mukaan lukien, mutta vaikuttaa varsin selvältä, että **polttomoottorilla varustetut ajoneuvot ovat hallitsevassa asemassa vielä pitkään varsinkin raskaassa liikenteessä. Näiden ajoneuvojen päästöjen vähentäminen uusiutuvien polttoaineiden avulla on avainasemassa liikenteen päästövähennysten saavuttamisessa.**

Tampereen yliopiston liikenteen tutkimuskeskus Verne on julkaissut mallinnukseen perustuvan ennusteen Suomessa käytössä olevan autokannan käyttövoimista vuoteen 2040 asti. Sen mukaan vuonna 2030 vielä 85 prosentissa autokannasta käytetään polttomoottoria (bensiini-, diesel-, hybridi- tai kaasuauto). (Ks. kuva 1)

3. Nolla- ja vähäpäästöisten autojen määritelmää tulisi laajentaa

Komission ehdotuksessa nolla- ja vähäpäästöisten autojen määritelmää pitäisi laajentaa koskemaan uusiutuvia ja vähäpäästöisiä polttoaineita, jotta voisimme vähentää koko ajoneuvokannan ja erityisesti hybridiajoneuvojen päästöjä jo tänään. Suomi ja muut Pohjoismaat ovat globaaleja edelläkävijöitä uusiutuvien polttoaineiden käytössä. Nyt ehdotettu lainsäädäntömalli ei tunnistaisi lainkaan sitä, että vuonna 2030 Suomen markkinoilla on merkittävä määrä uusiutuvia polttoaineita (biokaasu ja uusiutuva diesel), vaan näkee nämä yhdenvertaisina fossiilisen vaihtoehdon kanssa.

4. Vapaaehtoinen hyvitysmekanismi, jolla voidaan edistää kestävien uusiutuvien polttoaineiden käyttöä liikenteen päästöjen vähentämiseksi

Vaihtoehtoisesti EU voisi ottaa käyttöön vapaaehtoisen hyvitysjärjestelmän uusiutuville ja vähäpäästöisille polttoaineille (Ks. kuva 2). Nolla- ja vähäpäästöisten autojen määritelmän laajentamisen tavoin hyvitysjärjestelmä mahdollistaisi myös välittömät kasvihuonekaasupäästöjen vähennykset. Järjestelmä tarjoaisi ajoneuvovalmistajille vaihtoehdon heille kohdistetulle päästörajan ylityssakolle. Sakon sijaan valmistajat voisivat ostaa kasvihuonekaasusäästöjen krediittejä, jotka syntyvät uusiutuvien ja vähäpäästöisten polttoaineiden jakeluvelvoitteiden ylittävästä tuotannosta ja käytöstä. Hyvitysmallin käyttöönotto olisi kuluttajan ja ajoneuvoteollisuuden näkökulmasta kustannustehokas, teknologianeutraali ja joustava ratkaisu, ja se lisäisi huomattavasti vähäpäästöisten ajoneuvojen tarjontaa markkinoilla. Malli kannustaisi myös polttoaineiden tuottajia innovoimaan, kehittämään ja kasvattamaan nolla- ja vähäpäästöistä polttoainevalikoimaansa.

Neste Corporation
Common Functions

neste.com

Postal Address
POB 95
FI-00095 NESTE
FINLAND

Visiting Address
Keilaranta 21
Espoo

Telephone/Fax
+358 10 458 11

Business ID FI1852302-9
Domicile Espoo

Ajoneuvoteollisuuden alihankkijat ja erityisesti komponentti- ja moottoritoimittajat ylläpitävät osaamista ja työllisyyttä Euroopassa. Hyvitysjärjestelmä kannustaisi heitä innovoimaan ja kehittämään teknologiaa kestävien uusiutuvien ja vaihtoehtoisten nestemäisten ja kaasumaisten polttoaineiden käyttämiseksi, esimerkiksi optimoimaan moottoreita pelkästään uusiutuvien polttoaineiden käyttöön.

- EU:n tiedeyhteisö* kannusti hiljattain EU:n päättäjiä tarttumaan mahdollisuuteen ottaa uusiutuvat ja vähäpäästöiset polttoaineet mukaan liikenteen päästövähennystalkoisiin. EU komissiolle suunnatun kirjeen allekirjoitti 135 tiedeyhteisön jäsentä sekä joukko alan yrityksiä ja järjestöjä.

Kunnioittavasti,

Mattias Hellström

Yhteiskuntasuhdepäällikkö

Neste Oyj

*Linkki tiedeyhteisön edustajan allekirjoittamaan kirjeeseen:
https://www.efuel-alliance.eu/fileadmin/Downloads/2021-05-26_Joint_Letter_Call_to_include_a_voluntary_crediting_system_for_sustainable_renewable_fuels_into_the_vehicle_CO2_regulations.pdf

Neste Corporation
Common Functions

neste.com

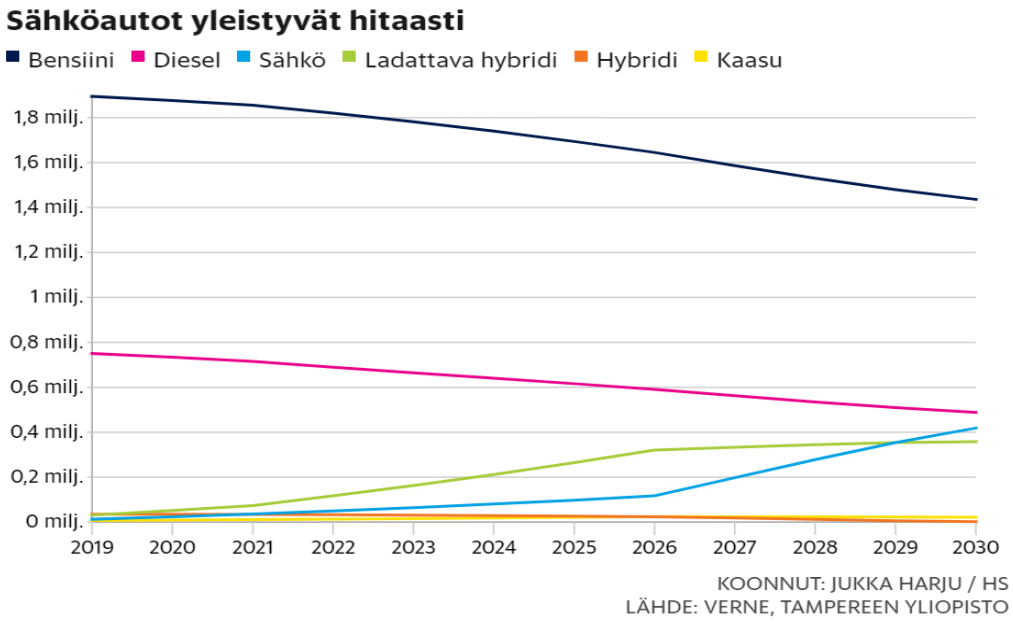
Postal Address
POB 95
FI-00095 NESTE
FINLAND

Visiting Address
Keilaranta 21
Espoo

Telephone/Fax
+358 10 458 11

Business ID FI1852302-9
Domicile Espoo

Liitekuva 1: Mallinnus autokannan käyttövoimien jakauman muutoksesta vuoteen 2030 mennessä (Verne, Tampereen yliopisto).

Kuvan lähde: Artikkeli aiheesta Helsingin Sanomissa: https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000008205693.html

Tieteellinen julkaisu tutkimuksesta: Viri et al, 2021; Modelling car fleet renewal in Finland: a model and development speed-based scenarios (https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0967070X21002432). Verne, Tampereen yliopisto.

Liitekuva 2: Vapaaehtoinen uusiutuvien polttoaineiden hyvitysmekanismi (Frontier Economics)

